

Bilag 1: Omverdensanalyse

Kulturregion Nordjylland består af Region Nordjylland og de 11 nordjyske kommuner Frederikshavn, Læsø, Hjørring, Brønderslev, Morsø, Thisted, Jammerbugt, Aalborg, Rebild, Vesthimmerland og Mariagerfjord. Kulturregionen har et samlet indbyggertal på 589.936 nordjyder (pr 19.05.2020).

Styrker og udfordringer

Nordjylland har et rigt kulturliv drevet af både kunstnere og kulturinstitutioner, der producerer kunst og kultur både for de få og for de mange på tværs af alle kulturelle genrer. Dertil kommer et velfungerende foreningsliv og en stærk ildsjælekultur, der forankrer og fornyer kulturen lokalt. Der er ingen tvivl om, at der findes en særlig og stærk nordjysk identitet. Derudover er Nordjylland også en stor geografi præget af en storby i form af Aalborg, der i kraft af sin position som regional hovedstad har en særlig forpligtelse, en lang række købstæder, utallige landsbyer og udstrakte landområder. Kulturregionen har endvidere en helt særlig styrke i kraft af, at der er sammenfald mellem den administrative enhed Region Nordjylland og kulturaftalens geografiske område.

Udfordringen er at sikre, at den enkelte kulturbruger uanset alder, uddannelsesniveau, bopælskommune og kulturelle præferencer, kan nyde godt af Nordjyllands samlede kulturliv. Her er der en særlig udfordring, når det kommer til børn og unge samt svage og udsatte borgergrupper, som er mere afhængige af de lokale tilbud end andre målgrupper. En anden udfordring er at skabe samarbejde, hvor man udnytter hinandens styrker og erfaringer på tværs af kommune- og genremæssige grænser. Og en tredje udfordring er at skabe grobund for kulturelt iværksætteri og fremtidig beskæftigelse i kultursektoren. Region Nordjylland gennemførte i 2018 en analyse af de kulturbeskæftigede i Kulturregionen¹. Den viste, at der ca. 1200 beskæftigede var inden for kulturerhvervene. På landsplan viser analysen, at der er positiv udvikling i beskæftigelsen inden for kulturområdet i form af en vækst på 19% fra 2010-2018. Men udviklingen i Nordjylland er stagneret og følger ikke udviklingen på landsplan. Dette viser, at der er et potentiale, og behov for at styrke den kulturelle fødekæde blandt særligt børn og unge og “markedet” for kultur.

Kulturpolitisk afsæt

Den kulturpolitiske ambition i Nordjylland har siden, at man begyndte at samarbejde om kulturaftaler i 2001 og i de foregående aftaler, været at styrke den nordjyske kultur og identitet. Der er som følge af dette udviklet en meget stærk samarbejdskultur på tværs af Nordjylland, som både favner region, kommuner, kultur- og uddannelsesinstitutioner, ungdomstilbud, ildsjæle og andre aktører.

I Kulturregionens forståelse af kultur ligger også tanken om, at kunst og kultur både eksisterer i sig selv, har en iboende værdi og kan ses som en driver for innovation og udvikling i andre brancher. Sidstnævnte kan være i forhold til offentlige sektorer såsom sundhed, integration, læring m.m., mens man i de private sektorer i Nordjylland har lang tradition for at udvikle og teste nye former for samarbejde til gavn for alle parter.

---

¹ Kultur. Beskæftigede og deres indkomster, Region Nordjylland (december 2018)

Ambitionerne i Nordjylland har altid været høje, og det er de fortsat. Kulturregion Nordjylland vil både bygge videre på de gode samarbejdsrelationer og erfaringer fra tidligere projekter og samtidig eksperimentere og sætte barren højt. Navnet KulturKANten føres videre fra sidste kulturaftale, fordi vi fortsat lægger vægt på kultur med kant lige såvel som vi ønsker at videreføre det veletablerede samarbejde.

En ny kulturaftale vil derfor stå på et solidt fundament af eksisterende samarbejdsrelationer og masser af velvilje blandt både kommuner, kulturaktører og kulturbrugere.

Baggrund for valg af indsatsområder

Med afsæt i analyser, erfaringer fra tidligere kulturaftaler og samarbejder, Kulturministerens ønske om et særligt fokus på børn og unge samt inputs fra den inddragelsesproces, der blev gennemført i dialog med både politikere og aktører på tværs af kulturregionen, er der identificeret tre centrale problemstillinger. De danner afsæt for prioriteringen af indsatsområder.

Børn og unge har brug for kultur og er fremtidens talenter og kulturiværksættere

Mange børn og unge i Nordjylland har ikke tilstrækkelig adgang til kunst og kultur i hverdagen. Det skyldes dels begrænsede ressourcer i dags- og ungdomstilbud, på skolerne og i nogle familier og at afstandene kan være store. Samtidig rummer kunst og kultur to helt afgørende potentialer i forbindelse med børn og unge. For det første skal fremtidens kulturforbrugere, talenter og kulturiværksættere findes blandt de unge. Hvis fødekæden skal sikres, er der brug for, at børn og unge eksponeres for og involveres som aktive deltagere i kunst og kultur tidligt. Kulturtilbuddene skal blive del af børn og unges kulturelle rygsæk og få de kulturelle interesser og talenter til at spire. For det andet handler kultur om dannelse og om at give børn og unge redskaber til at leve et godt og reflekteret liv med stærke livskompetencer. Dette er særligt vigtigt i lyset af, at vi lever i en tid, hvor børn og unge måske er udfordrede af at skulle navigere i en kompleks verden med store krav til den enkeltes evne til at sætte grænser og definere eget værd. Der er tale om en bred dagsorden her, og vi ønsker at gøre så meget som muligt for så mange børn og unge som muligt. Derfor ses dette indsatsområde, som det største af de tre og vil kunne rumme meget forskelligartede og eksperimenterende projekter.

Kultur styrker sundhed og nye samarbejder udvider arbejdsfeltet for kunstnerne

I de senere år er der kommet fokus på kunstens og kulturens rolle og potentiale i forbindelse med både fysisk og psykisk sundhed. I Nordjylland har vi med projektet "Kulturvitaminer" allerede udforsket lidt af potentialet i at give borgere med psykiske og sociale udfordringer adgang til kulturtilbud. Projektet har været en stor succes, og vi ser lignende projekter andre steder i ind- og udland samtidig med, at forskningen også begynder at vise resultater. Vi har også arbejdet med kultur og kunst i forhold til patientoplevelser på hospitaler, læring og trivsel på gymnasier og mental trivsel på plejehjem. COVID-19 har sat endnu mere fokus på, hvordan borgere i alle målgrupper har brug for kultur og de potentialer, kulturtilbud rummer for folkesundheden. Vi har dog brug for langt flere erfaringer og dokumentere dem for at sikre at potentiale udnyttes. Særligt mange børn og unge er udfordrede af angst, ensomhed, stress, m.m. På den baggrund vil vi definere et indsatsområde, som sætter fokus på, hvordan kultur kan styrke sundhed. Både særskilt blandt yngre borgere, men også i den bredere befolkning. Samtidig vil

indsatsområdet forhåbentligt også sikre, at flere kulturproducenter finder nye markeder som samarbejdspartnere og leverandører af kulturtilbud til andre sektorer og erhverv.

Kultur binder mennesker sammen på tværs af geografi, demografi og sociale skel

Nordjylland er som nævnt en stor geografi med en stærk identitet, men hvor kulturtilbuddene er spredte. Omkring de større byer er der naturligvis mange tilbud, og i nogle mindre lokalområder findes der stærke stedsspecifikke kulturmiljøer båret af ildsjæle, foreninger og iværksættere. Andre steder er der færre muligheder. Samtidig ved vi, at kultur skaber identitet ved at udfordre og skabe nye samtaler, og der er stort potentiale i at skabe rammer, som får aktører på tværs af kommuner og på tværs af kulturelle genrer til at arbejde sammen. I den forrige kulturaftale har vi arbejdet med en "Kulturkaravane", hvor kulturtilbud på højt niveau kom rundt i hele kulturregionen med stor succes. Med dette indsatsområde ønsker vi at udvikle nye projekter og tage bredere fat for både at bringe kulturen ud til særligt børn, unge og deres familier samt grupper med særlige behov i Nordjylland i nye formater - analoge og digitale - og samtidig skabe nye samarbejder på tværs af kunstarter, kommuner, region og mennesker og se udover kulturregionens grænser mod vores nordiske naboer, med hvem vi allerede har gode samarbejdsrelationer.

Bilag 2: Mission og Vision

Afsæt i en inddragende proces

Arbejdet med at formulere mission og vision, indsatsområder og resultatmål er foregået gennem analyse af afsæt og omverden samt bred inddragelse. Politikere fra alle 11 kommuner og fra Region Nordjylland har været samlet til to dages workshop og arbejdet med at udstikke den overordnede retning og formulere ønsker til resultater. Kulturaktører på tværs af hele kulturregionen har kvalificeret og delt ideer til kommende projekter i en digital inddragelsesproces. Processen har skabt ejerskab og dannet afsæt for udvikling af indledende ideer til kommende projekter.

På baggrund af denne proces og en omverdensanalyse har vi formuleret nedenstående værdier, mission og vision bag kulturaftalen samt de tre indsatsområder.

Visionen er baseret på værdier formuleret af alle kulturaftalens mange aktører. Værdierne går på tværs af indsatsområder og danner afsæt for alle de projekter, der gennemføres i regi af kulturaftalen. Projekterne skal således baseres på følgende værdier. De skal:

1. Vække nysgerrighed
2. Skabe engagement og ejerskab
3. Give rum for fordybelse og eftertænkning
4. Skabe plads til provokation og udvidelse af horisonter
5. Sikre kvalitet og højt ambitionsniveau
6. Udnytte de digitale muligheder
7. Bruge kulturen som værdiskaber i nye sammenhænge
8. Skabe stolthed over de nordjyske fortællinger og stedbundne kvaliteter

Mission

Med kulturaftalen KulturKANten tager vi kunst og kultur alvorligt. Vi ønsker at skabe en nordjysk kostpyramide for kulturen med særligt fokus på børn og unge. Vi kalder den Kulturpyramiden, og målet er både at løfte kunst og kultur til at være centrale byggesten i udviklingen af alle dele af Nordjylland og dyrke værdien af kunst og kultur i sig selv. Kultur er for tilværelsen, hvad enzymer er for kroppen.

Vision: Væk lysten og skab fællesskaber

Med kultur vil vi styrke fællesskaber, udvide horisonter og give næring til kreativitet og lysten til at skabe forandringer, der kan mærkes. Vi vil skabe samarbejder på tværs, som sikrer, at kunst og kultur både udfolder sig til gavn og glæde for borgere i alle aldersgrupper, kulturinstitutioner og aktører, og som giver værdiskabende input i andre forvaltningsområder uanset, om det er sundhed, integration, skole, omsorg eller erhvervsudvikling.

Bilag 3: Indsatsområder og resultatmål

INDSATSOMRÅDE 1: AT LÆRE AT VÆRE

Formål

Formålet med indsatsområdet er at fremme talentudvikling og udvikle vækstlag i hele kulturregionen og give børn og unge redskaber til at leve gode liv. Vi kalder det for væredygtighed, fordi det handler om at lære børn og unge at være i verden. Vi vil skabe kulturtilbud, der bliver del af børn og unges kulturelle rygsæk, vækker nysgerrighed og lyst og samtidig får de kulturelle talenter til at spire og gro. Det gælder både hos de mindste, hvor mødet med kunsten fungerer som appetitvækker og hos de unge, hvor fokus også er på både talentudvikling og fremtidigt kulturelt iværksættereri.

Indhold

Indholdet i indsatsområdet bliver en bred vifte af forskellige tilbud, hvor vi vil sætte barren højt og eksperimentere. Vi vil både have fokus på de helt små børn (0-6 årige), de skolesøgende og de unge i alderen op til 20 år. Vi bygger naturligvis videre på erfaringer fra tidligere projekter og ønsker at arbejde med projekter, der eksempelvis eksperimenterer med:

- Kunst og kultur til de helt små børn
- Kulturtilbud til skolebørn
- Nye tilgange til talentudvikling
- Kulturiværksættercamps for unge

Indholdet skal defineres af aktørerne, og vi tager her afsæt i det idekatalog, som er udviklet af aktørerne som del af processen med at udvikle aftalen. For at sikre, at vi sætter projekter i gang, der støtter op om visionen og flytter os i retning af de opstillede resultatmål, arbejder vi med "open calls". Her inviteres aktørerne til at formulere projektideer, som kan behandles og finansieres gennem de definerede puljer og ved at aktivere det organisatoriske setup omkring Kulturaftalen (præsenteres nedenfor).

Samarbejdspartnere

Samarbejdspartnerne vil være:

- Dag- og fritidsinstitutioner
- Grundskoler og ungdomsuddannelser
- Kultur-, musik- og kunstskeoler samt BMMK, der er en regional ordning, som sigter mod at udvikle og kvalificere mødet mellem børn og kunstnere.
- Kunstnere, kulturinstitutioner og festivaler
- Iværksætter- og talentmiljøer inden for eksempelvis forfattere, kunst, film, spil og andre kreative erhverv
- Vidensinstitutioner

Resultatmål

Resultatmålene vil blive evalueret gennem brug af både kvalitative og kvantitative metoder, som fastlægges i forbindelse med opstart af hvert projekt.

Resultatmål for indsatsområdet:

- At kultur bliver en central del af børn og unges opvækst og kulturelle rygsæk: Børn og unge skal eksponeres for kultur i skolen, på ungdomsuddannelserne og institutionerne, i byrummet og selv have mulighed for at udtrykke sig gennem kunst og kultur. Gennem kultur skal de inspireres, og deres horisonter udvides, så de bliver rustet til at være reflekterede og nysgerrige kulturskabere og kulturforbrugere.
- At sikre, at kulturregionens børn og unge har adgang til talentudviklingstilbud indenfor kultur både alene og i samarbejde med andre aktører: Børn og unge er fremtidens kulturproducenter, og der er brug for målrettet talentudvikling - både i bredden og dybden. Der findes allerede en række formelle talentudviklingstilbud i Nordjylland og i Danmark. Kulturaftalen skal lægge sine aktiviteter omkring og i samarbejde med de etablerede aktører, grundskoler, ungdomsuddannelserne og andre uddannelsesinstitutioner i regionen.
- At der er skabt nye kulturelle fællesskaber for børn og unge på tværs af kulturregionen: Kulturaftalen vil understøtte aktiviteter i form af for eksempel akademier, camps og lignende, som samler børn og unge omkring talentudvikling m.m. med afsæt i kunst og kultur. Disse fællesskaber skal også understøttes digitalt.
- At øge det kulturelle iværksættereri blandt unge: Mange iværksættere starter med afsæt i eksperimenter med events og andre former for kulturelt iværksættereri. Kulturaftalen har derfor en selvstændig målsætning om at øge det kulturelle iværksættereri og dermed stimulere vækstlaget blandt unge.

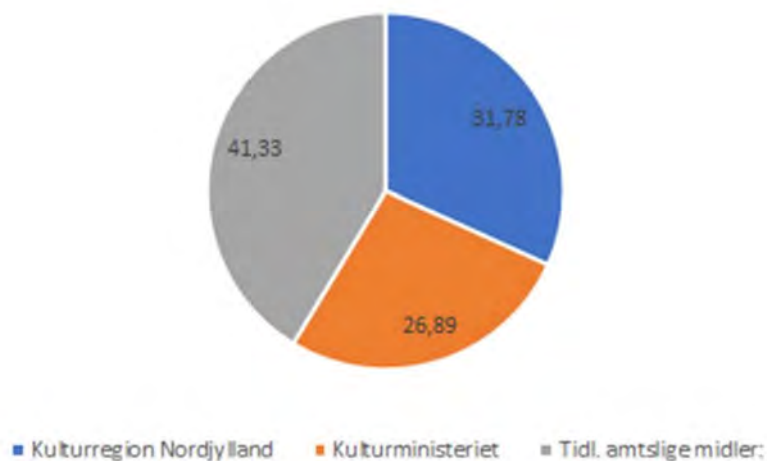
Kortfattet budget og finansieringsplan

Finansieringsplan for indsatsområdet At lære at være baseret på 2020-tal

<i>Finansiering</i>	2021	2022	2023	2024	%
Kulturregion Nordjylland	1.182.000	1.182.000	1.182.000	1.182.000	31,78
Puljen til Kultur i hele landet	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	26,89
Tidl. amtslige midler	1.536.943	1.536.943	1.536.943	1.536.943	41,33
I alt	3.716.943	3.716.943	3.716.943	3.716.943	100

Procentvis fordeling af finansiering ml. stat og kulturregion:

At lære at være

Budget for indsatsområdet At lære at være baseret på 2020-tal

Budget	2021	2022	2023	2024	i alt
1/1 kunstner til 1/4 pris (Nu BMMK) (tidl. amtslige midler)	1.080.344	1.080.344	1.080.344	1.080.344	4.321.376
Med skolen i biografen (tidl. amtslige midler)	456.599	456.599	456.599	456.599	1.826.396
Aftaleprojekter (open call)	1.250.000	1.250.000	1.250.000	1.250.000	5.000.000
Vækstlagpulje for unge aktører	200.000	200.000	200.000	200.000	800.000
Projektledelse og økonomi	700.000	700.000	700.000	700.000	2.800.000
Formidling og evaluering af indsatsområdet	30.000	30.000	30.000	30.000	120.000
I alt	3.716.943	3.716.943	3.716.943	3.716.943	14.867.772

INDSATSOMRÅDE 2: SUND MED KULTUR

Formål

Formålet med indsatsområdet er gennem brug af kunst og kultur at forbedre nordjyske borgeres sundhed i bred forstand og skabe nye arbejdsområder for kunstnere. Vi ved fra flere undersøgelser fra blandt andet WHO, at kunst og kulturelle aktiviteter har betydning i forhold til sundhed, trivsel og livskvalitet for både børn, unge, voksne og ældre. Vi vil have et særligt fokus på børn og unge under uddannelse samt svage og udsatte grupper, fordi vi tror på, at vi gennem kultur og kunst kan være med til at løse nogle af problemstillingerne for eksempel når børn og unge får stress, angst andre psykiske lidelser, ensomhed eller oplever socialt pres. Kulturaftalen skal derfor være med til at stimulere til innovativ og aktiv brug af kunst og kultur i eksempelvis sundhedsvæsenet og samtidig give mulighed for, at udøvende kunstnere får mulighed for at udvikle sig, skabe nye projekter, finde nye markeder og realisere sig selv gennem kultur og kunst.

Indhold

Indsatsområdet skal arbejde med at styrke nordjydernes mentale velvære og livskvalitet gennem tilbud, der kan have form af eksempelvis:

- Eksperimenterende tilbud baseret på kunst og kultur målrettet borgere, som er i udsatte situationer og er afskåret fra at bruge kulturtilbud, for eksempel indlagte på hospitaler, ældre, etc.
- Næste niveau af sundhedsfremmende forløb inspireret af arbejdet i projektet Kulturvitaminer og Kultur på recept.
- Næste niveau af trivselsfremmende tiltag på ungdomsuddannelserne gennem kunst og kultur
- Udvikling af digitale tilbud, som både vil sikre større geografisk spredning af tilbuddene, og at man når nye målgrupper.

På samme måde som forrige indsatsområde bliver indsatsområdets projekter skabt gennem "open calls", hvor alle interesserede får mulighed for at søge ind med projekter, der understøtter indsatsområdets formål og ønske om resultater.

Samarbejdspartnere og "gatekeepers" til målgrupperne

Samarbejdspartnere og "gatekeepers", der kan give adgang til målgrupperne vil være:

- Centrale personer fra de relevante forvaltninger i kommunerne og i regionen (social, sundhed, børn og unge, kultur, fritid m.m.)
- Kunstnere og kulturaktører i Nordjylland
- Jobcentre, uddannelsesinstitutioner og foreninger med adgang til målgrupperne.
- Sundhedsaktører i form af læger, psykologer, sygeplejersker m.m.
- Social- og sundhedsinstitutioner i form af for eksempel hospitaler, plejehjem m.m.
- NOCKS (Nordjysk Center for Kultur og Sundhed), der i samarbejde med Aalborg Universitet arbejder med sundhedsfremmende kultur mhp. at sikre opsamling af viden,

igangsættelse af følgeforskning og spredning af resultater.

- Tværregionale samarbejder med andre kulturregioner, der arbejder med samme område mhp. videndeling og gensidig inspiration som eksempelvis Kulturmetropolen og Kulturregion Fyn.
- Nationale initiativer og genreorganisationer, der arbejder med området.

Resultatmål

Indsatsområdets projekter vil blive evalueret med inspiration fra den evalueringsguide, som NOCKS har udviklet til netop dokumentation af kultur og sundhedsprojekter.

Resultatmål for indsatsområdet

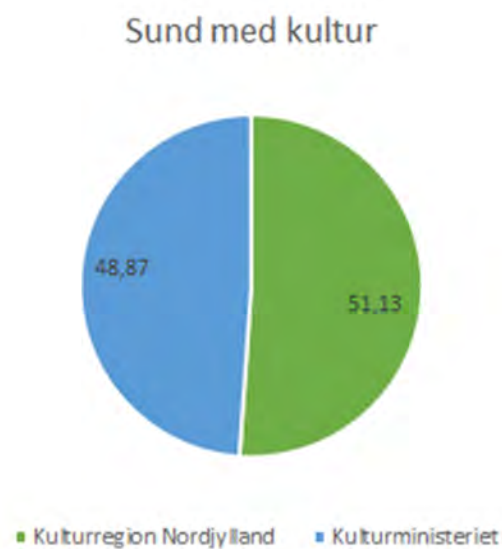
- At skabe projekter, der gennem brug af kunst og kultur forbedrer børn og unge samt svage og udsatte gruppers sundhed.
- At indgå i eksperimentelle samarbejder med sundhedssektoren og andre sektorer, hvor man trækker på eksisterende erfaringer og udnytter de ressourcer, der findes i kulturregionen; der er allerede gennemført en række projekter i regi af den eksisterende kulturaftale, i regionen og i kommunerne, hvor kulturaktører har samarbejdet med andre sektorer. Med denne kulturaftale ønsker vi endnu flere eksperimentelle samarbejder, og det er derfor en målsætning i sig selv, at vi løfter os og prøver nye ting af i koblingen mellem kultur og sundhed.
- At styrke samarbejdet med andre forvaltningsområder. Sundhed er ikke kun koblet til sundhedssektoren. Vi ser sundhed som bredere og tænker også generel livskvalitet. Vi har derfor en selvstændig målsætning omkring samarbejder med andre forvaltningsområder i både kommuner og region.
- At sikre vidensopsamling og formidling på projekterne: Sundhed og kultur er stadigvæk et nyt område, og der er derfor en særlig målsætning forbundet med at sikre vidensopsamling og dokumentation af resultater ift. de projekter, som kulturaftalen støtter.

Kortfattet budget og finansieringsplan

Finansieringsplan for indsatsområdet Sund med kultur baseret på 2020-tal

Finansiering	2021	2022	2023	2024	%
Kulturregion Nordjylland	680.000	680.000	680.000	680.000	51,13
Puljen til Kultur i hele landet	650.000	650.000	650.000	650.000	48,87
I alt	1.330.000	1.330.000	1.330.000	1.330.000	100

Procentvis fordeling af finansiering ml. stat og kulturregion:

Budget for indsatsområdet Sund med kultur baseret på 2020-tal

Budget	2021	2022	2023	2024	i alt
Aftaleprojekter inkl. forskning	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	4.000.000
Kunstner- og foreningspulje	300.000	300.000	300.000	300.000	1.200.000
Formidling og evaluering af indsatsområdet	30.000	30.000	30.000	30.000	120.000
I alt	1.330.000	1.330.000	1.330.000	1.330.000	5.320.000